

Concept – 14 november 2018

Kenmerk: B2019/2620

Verslag

Commissievergadering Watersysteem van woensdag 14 november 2018 te Almelo

Aanwezig: B.H.M. Aarnink (vicevoorzitter), R. Broeze-van der Kolk (voorzitter), H. Alberts (Natuur), G.J.W.M. Jonkhans (Landbouw), J. van Keulen (Bedrijven), H.A. Meek (Water Natuurlijk), R.B.J. Merz (Algemene Waterschapspartij), H. Morsink (SGP), H. Petter (CDA), G.W.M. Poppink-Lenferink (CDA), H. Tromp (ChristenUnie), J. Vossebelt (SGP), M. de Weerd-van der Meij (Ouderenpartij)

Ambtelijk: L. Heitbrink, B. ter Horst, R. Leferink, R. Nij Bijvank, R. Spit, J. Wannink

Afwezig: C.H.M. Mentink (Landbouw), N. Schiphorst (Bedrijven), G. Nijhoving (VVD).

Onderwerp	Omschrijving
1. Opening	De <i>voorzitter</i> , mevrouw <i>Broeze</i> , opent de vergadering om 09.00 uur. De heer Mentink heeft zich voor de vergadering afgemeld. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
I. Opiniërend Bestuursvoorstel bij bestuurlijk voortgangsrapport 2018, programmabegroting 2019-2022	
1.a Bestuurlijk voortgangsrapport 2018	<i>Water Natuurlijk</i> geeft een compliment aan de ambtelijke ondersteuning over het stuk, dat zeer goed leesbaar is. De fractie vraagt of er met afzonderlijke gemeenten afspraken zijn gemaakt over wanneer de stresstesten klaar moeten zijn en over de kostenverdeling tussen Waterschap en gemeenten. <i>Water Natuurlijk</i> refereert aan de uitspraak van het Europese Hof van Justitie met betrekking tot het Programma Aanpak Stikstof. Heeft deze uitspraak op korte termijn gevolgen voor het werk van het waterschap? Verder is de fractie verheugd dat er een verkenning voor de KRW na 2021 is opgenomen in de programmabegroting. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> vindt het voortgangsrapport een mooi overzicht, dat een goed inzicht geeft. <i>Landbouw</i> noemt het ook een goed leesbaar stuk en sluit zich aan bij de vragen van <i>Water Natuurlijk</i> over het PAS. <i>Bedrijven</i> vindt het een duidelijk stuk. De fractie heeft zorgen over onduidelijkheid over de resultaten van de stresstesten. Wat is er afgesproken en waar gaat het over en hoe worden de kosten verdeeld?

Onderwerp	Omschrijving
	De ruimtelijke adaptatie van de toekomst wordt een heel belangrijk item; het zou goed zijn daar iets meer over op te schrijven. Het is nu een beetje vaag. <i>Bedrijven</i> is blij dat er meer kunstwerken gerepareerd zijn dan gepland. De <i>ChristenUnie/SGP</i> vindt de stukken goed te lezen en overzichtelijk. De spreker sluit zich aan bij de vraag over het PAS. Het <i>CDA</i> dankt de samenstellers voor het prima leesbare stuk en sluit zich aan bij de vraag over het PAS. Complimenten voor het beheer. Veel kunstwerken zijn aangepakt: prima. Het <i>CDA</i> wil graag het gas erop houden om dat beheer op orde te krijgen. Het <i>CDA</i> wil 'Landbouw op peil' en 'ZON' onder de aandacht brengen. Boeren willen eraan meewerken. Ook Building with Nature, bouwen met simpele, lokale materialen, mag niet worden vergeten. 19 of 20 boeren hebben te maken met de Vechtinrichting. Het <i>CDA</i> wil oproepen om zorgvuldig met hen om te gaan, want in de melkveehouderij zijn grote veranderingen op til. De <i>Ouderenpartij</i> is ook tevreden over het beheer en geeft complimenten voor het stuk. De fractie heeft nog wel zorgen over de stuw bij Junne. Daar graag de vinger aan de pols houden! De fractie vindt de 6,2% kostenverhoging voor eenpersoonshuishoudens onevenredig hoog. <i>Natuur</i> geeft een pluim aan de organisatie voor het stuk. Hij zou ook graag meer informatie hebben over het PAS. Op pagina 6 staat onder het groene balkje een opmerking over ammonium, "waardoor het mogelijk is dat we alsnog onder de bestuurlijke norm komen". De indruk kan ontstaan dat het waterschap naar een resultaat toerekent. Dat mag niet de bedoeling zijn. De heer <i>Heitbrink</i> zegt dat er door de droogte wat gesleuteld is aan de ammonium-verhouding. <i>Natuur</i> noemt de goedkeuring uit Europa van de Catalogus Groenblauwe Diensten. Ook het bedrijfssysteem Boeren voor Natuur is goedgekeurd. Dat betekent subsidiemogelijkheden vanuit Brussel. De <i>voorzitter</i> brengt alle complimenten over. Mevrouw <i>Aarnink</i> beantwoordt de vragen over de stresstesten. De planning is dat de gemeenten eind 2019 stresstesten hebben gedaan. De risicodialogen moeten dan goed in beeld zijn. Wat betreft de kostenverdeling zegt zij dat de gemeenten met een initiatief zullen moeten komen en dat het waterschap een bijdrage

Onderwerp	Omschrijving
	zal leveren. Hoeveel is nog niet duidelijk, dat zal iets voor het nieuwe bestuur zijn. Er is circa 300.000 euro exploitatiegeld vrij om een eerste initiatief te steunen. Eind van dit jaar kan bekeken worden welke pilot ondersteund kan worden, maar het meeste geld zal van de gemeenten moeten komen. Zij zal de portefeuillehouder voorstellen uitgebreider in de BVR te beschrijven welk stappenplan hier achter zit. <i>Bedrijven</i> vraagt of dit apart kan worden behandeld, omdat de portefeuillehouder nu niet aan tafel zit. De <i>voorzitter</i> zegt met de portefeuillehouder te overleggen op welke wijze dit onderwerp in de commissie besproken kan worden. Mevrouw <i>Aarnink</i> meldt dat zowel van de provincie als van BIJ12, de uitvoeringsorganisatie voor de provincies op het gebied van natuurbeleid, een bericht is uitgegaan over het PAS en de consequenties. Zij zegt toe deze stukken na te zenden. Morgen is er een bijeenkomst over de laatste stand van zaken. Als er nieuws is, zal ze dit ook doorsturen. Duidelijk is in ieder geval dat het PAS geen impact heeft op de Natura 2000-maatregelen en de natuurherstelmaatregelen die het waterschap aan het plannen is. Over Building with Nature meldt zij dat op diverse punten zo wordt gewerkt. Voorjaar 2019 is er een congres over beekherstel, daar staat het prominent op de agenda. Wat betreft de ZON-maatregelen geeft zij aan dat die heel goed lopen. In de BVR is een kleine achterstand te zien: dat heeft te maken met de keuze van de indicator. De aandacht hiervoor is door de droogte gelukkig enorm toegenomen. Ook onder de agrariërs is er veel interesse om het water beter vast te houden in de bodem. Ook vanuit de partijen TBO/LTO wordt nu de nadruk gelegd op ZON. De <i>voorzitter</i> zegt dat 'Landbouw op peil' wordt veranderd in DAW, vanwege de subsidie. Er is door LTO al tweemaal een subsidie ingediend bij de provincie Overijssel, die afgewezen is. Het waterschap heeft er bij de provincie voor gepleit dat er hetzelfde soort beleid moet komen als in de provincie Drenthe. In Drenthe loopt het prima. Dat gaat deze maand ook gebeuren. Afsproken is dat het waterschap de penvoerder wordt. De <i>voorzitter</i> is het eens met de opmerking van het CDA over de grote veranderingen voor de boeren aan de Vecht. Alles wordt grondgebonden. Zij zegt dat er twee kanten aan zitten. Het waterschap probeert rekening te houden met de boeren, maar boeren moeten ook niet te snel akkoord gaan met geld, als zij grond moeten inleveren. Zij moeten aangeven dat ze grond terug willen hebben voor hun bedrijf. Over de stuw bij Junne zegt de <i>voorzitter</i> dat er een ingenieursbureau aan de slag is met een rapport over een stuw en

Onderwerp	Omschrijving
	een brug. Binnenkort wordt dit afgerond. Het lijkt te gaan naar een aparte stuw en een brug. Dit is nog geen belofte.
1.b Programmabegroting 2019-2022	<i>Natuur</i> noemt het stuk helder en duidelijk. Naar aanleiding van pagina 10, inspanning 2019, de onderste blauwe blokjes, 'DAW Landbouw op Peil/Vechtstromen', zegt de spreker dat het verstandig is om in de aanpak van de klimaatadaptatie ook de natuurterreinen mee te nemen. Volgende week is er een overleg tussen LTO en de terreinbeheerorganisaties over de droogte. Dat is een mogelijkheid om te bekijken hoe dit gezamenlijk aangepakt kan worden. <i>Natuur</i> zou dit ook graag bevestigd zien in de plannen die het waterschap gaat maken. Verder mist <i>Natuur</i> in de 'Begroting in een oogopslag' de Natura 2000. Het <i>CDA</i> vraagt of er toch meer mogelijkheden zijn voor waterinlaat in de Engbertsdijkvenen, misschien via subsidie van Water op Peil. De spreekster heeft afgelopen zomer veel poelen droog zien staan en maakt zich grote zorgen. Elders is een beek gegraven met subsidie van Water op Peil, van waaruit er onderwaterdrainage is. Uit het gebied Drents Overijsselse delta komen signalen dat daar wel heel royaal water is gebruikt. Het <i>CDA</i> benadrukt dat het waterschap de regie in handen moet houden. De hele wereld wil op het moment baas worden over het water, maar de expertise zit bij het waterschap. De <i>ChristenUnie</i> vindt het een prima stuk, maar kan alleen niet lezen welk getal er staat bij de investeringsbegrotingen. <i>Bedrijven</i> benoemt een dip in de netto investeringen in 2021, pagina 12. De dip komt ook terug bij waterketens en andere zaken. Hoe is die dip te verklaren? <i>Bedrijven</i> noemt het rapport heel duidelijk, behalve enkele vreemde termen, zoals Fieldlab CAMINO. En wat moet er verstaan worden onder 'het uitrollen van de inkoopstrategie'? De spreker gaat ervan uit dat de inkoopstrategie die vastgesteld is, wordt toegepast. Ook 'netcentrische werkwijze' vindt hij een onduidelijke term. <i>Bedrijven</i> maakt zich zorgen over de druk op de capaciteit van de organisatie, vooral als het gaat over de uitvoering. De fractie vraagt naar de stand van zaken van de Gramsbergenbrug. In een van de bladen van het waterschap stond een artikel over een gemeenschappelijk retentiegebied, zowel voor droog als nat. <i>Bedrijven</i> denkt dat dit de toekomst is en adviseert dit mee te nemen in toekomstige begrotingsplannen. Het project Blauwe Diensten mag wat <i>Bedrijven</i> betreft worden uitgebreid. Op pagina 10 onderaan in het schema staat: "indicatoren worden nog nader bepaald". <i>Bedrijven</i> merkt op dat daar al een norm voor is. Wat moet hier nog nader bepaald worden?

Onderwerp	Omschrijving
	<i>Landbouw</i> leest bij de belastinggrondslagen dat het aantal hectares ongebouwd zowel binnen- als buitendijs opgeteld met 300 ha is verminderd en er 600 ha meer natuur is. Dat is een verschil van 300 ha. 200 ha zit in 'ongebouwd wegen'. Waar komen die plotseling vandaan? Ook de overige 100 ha kan <i>Landbouw</i> niet terugvinden. Ook <i>Landbouw</i> maakt zich zorgen over de hoger wordende werkdruk. De spreker adviseert het DB om daar goed op te letten. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> maakt zich zorgen over de robuustheid van de organisatie. Veel zaken aan de onderkant zijn uitbesteed. Kan iedereen het werk nog wel aan? Belangrijk is om mensen in de uitvoering de mogelijkheid te geven om te blijven groeien. Blijft het werk dat wordt uitbesteed wel voldoen aan de criteria van het waterschap? Uren die worden besteed aan voorbereiding en evaluatie van uitbesteding, moeten ook worden meegerekend in de kosten. De fractie vindt het fijn dat er een positieve lijn te zien is in het assetmanagement. Er moet een goede verdeling zijn van water. Natuur en landbouw moeten worden betrokken bij de oplossingen om water langer vast te houden of af te laten vloeien wanneer nodig. Het zou duidelijker benoemd moeten worden dat het waterprobleem alleen kan worden opgelost als iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. <i>Water Natuurlijk</i> geeft een compliment voor dit stuk. Het is een mooi overzicht van wat er moet gebeuren. De Vecht is een speerpunt daarin. Tot verbazing van de spreker stond in De Stentor dat in Hardenberg de gemeenteraad besloten heeft om een kanoverenigingsgebouw te plaatsen in het Vechtpark, wat het winterbed van de Vecht is. Is het waterschap hierover geïnformeerd? <i>Natuur</i> vraagt aanvullend of het waterschap beleid heeft ten aanzien van bouwen in het winterbed. Wellicht zijn voor de inrichting van het Vechtpark subsidies verkregen in het kader van Ruimte voor de Rivier. Als er weer ruimte wordt onttrokken, zou de subsidie misschien ook terugbetaald moeten worden. De <i>voorzitter</i> zegt toe deze vraag schriftelijk te beantwoorden. De portefeuillehouder, de heer Stegeman, zit niet aan tafel. Mevrouw <i>Aarnink</i> noemt het inderdaad een omissie dat Natuur op Peil niet genoemd is in de programmabegroting, zowel voor het watertekort als het teveel aan water. Het moet bij de inspanningen staan, want het waterschap is ermee bezig. Zij is het eens met de opmerking over de vreemde woorden. In het DB wordt het verhaal van de droogte prominent.

Onderwerp	Omschrijving
	Er moeten nieuwe woorden voor verzonnen worden, maar geen afkortingen of Engelse woorden. In de 'Begroting in een oogopslag' staat Natura 2000 niet genoemd, wel in de tekst van de programmabegroting. Mevrouw <i>Aarnink</i> zal kijken wat ze ermee kan doen. Het verhaal over het retentiegebied wordt zeker meegenomen bij besprekingen over klimaat-robuste steden en landelijk gebied. Gezamenlijke inspanningen horen daarbij. Dit zal allemaal voortkomen uit de stresstesten. 'Blauwe Diensten' worden inderdaad belangrijker. Het agrarisch collectief noordoost Twente heeft er een voorsprong in en de andere collectieven kijken hier goed naar. De <i>voorzitter</i> zegt dat de vraag over de uitbreiding van de waterinlaat wordt meegenomen in de evaluatie van de droogte. Het waterschap moet inderdaad de regie houden over zijn eigen waterwerk. Mevrouw <i>Wannink</i> legt uit dat Stichting Pioneering en Fieldlab CAMINO nieuwe samenwerkingsvormen zijn van bedrijven en overheden met het waterschap om nieuwe innovaties op gang te brengen. Het waterschap maakt gebruik van de aanwezige kennis in assetmanagement. De <i>voorzitter</i> antwoordt op de vraag van <i>Bedrijven</i> over de inkoopstrategie, dat deze gewoon wordt toegepast zoals vastgesteld. Er is geen sprake van een nieuwe visie. Wat er nu is opgenomen in de programmabegroting, zijn de kosten van de uitvoering. De <i>voorzitter</i> zegt op de vragen over de druk op de organisatie, dat dit onderwerp in de vergadering van vanmiddag van Bestuur en Organiseren aan bod komt. N.a.v. de opmerking van de AWP zegt de voorzitter de commissie in het voorjaar bij te praten over de stand van zaken van de uitvoering van het beheer. De <i>voorzitter</i> zegt over de Gramsbergenbrug dat de belastingdienst twee weken geleden heeft goedgekeurd dat Hardenberg de btw van die brug kan aftrekken. Het waterschap heeft intussen alle voorbereidingen gedaan. Hardenberg wil nog met de omwonenden spreken en daarna kan het ook echt gaan gebeuren. De <i>voorzitter</i> neemt de opmerking over gezamenlijke retentiegebieden voor droog en nat mee in de evaluatie. De heer <i>Nij Bijvank</i> zegt dat er voor zwemwater wel indicatoren zijn. Voor stedelijk water zijn er wel indicatoren voor de KRW-

Onderwerp	Omschrijving
	waterlichamen in de bebouwde kom, maar voor bijvoorbeeld vijvers wordt er meer gekeken op het zicht. Er is gevraagd aan gemeenten of zij behoefte hebben aan aanvullende indicatoren om te meten wat de waterkwaliteit is. Daar zijn geen nadere afspraken over gemaakt, omdat die behoefte er niet was. “De heer <i>Leferink</i> beantwoordt de vraag over de gemiste 100 ha. Die zijn uiteraard niet verdwenen, maar die zit in de oppervlakte die is meegenomen in de WOZ-waarde. Het betreft kleine percelen, van ongeveer 1 ha, die niet apart worden aangeslagen als onbebouwd. In de jaarrekening 2017 zijn de belastinggrondslagen geijkt aan wat er werkelijk binnenkomt aan belastinggeld. Daardoor wijkt de raming begroting 2019 af van de raming in de voorgaande begroting 2018. De herijking van de belastinggrondslagen vindt jaarlijks plaats op basis van de voortgangsrapportage en de jaarrekening. De <i>voorzitter</i> geeft aan dat de opmerking van de AWP over de verdeling van water tijdens droogte wordt meegenomen in de droogte-evaluatie. De heer <i>Ter Horst</i> beantwoordt de vraag over de dip in de investeringen in 2021. In de jaren 2018 en 2019, 2020 gaat vooral de uitvoering van een groot aantal projecten plaatsvinden. Juist in de uitvoering gaat het meeste geld zitten. Daardoor kan er het jaar daarop netto minder worden uitgegeven.
II. Algemeen	
2. Gedachtewisseling droogteperiode zomer 2018	De heer <i>Heitbrink</i> presenteert vier stellingen over de droogte. Stelling I: 2018 is het startsein voor ingrijpende maatregelen. - Klopt. De impact is groot en er is geen sprake van een incident. Actie is nodig. - Klopt niet. De vorige echte droogte deed zich 40 jaar geleden voor. Beleid moet niet worden gemaakt op basis van een incident. 2018 is geen startsein. Al jaren is er inzet op droogte. 2018 betekent hoogstens een tandje erbij. <i>Bedrijven</i> is van mening dat 2018 het startsein is voor maatregelen die op korte termijn noodzakelijk zijn. De lange termijn klimaatontwikkeling moet in de gaten worden gehouden. <i>Landbouw</i> merkt op dat het feit dat er stuwen zijn, betekent dat het waterschap al jaren bezig is met het bestrijden van de droogte. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> zegt dat de droogte 2018 laat zien hoe kwetsbaar we zijn. Dit helpt in de communicatie aan te geven wat het belang is van de waterschappen. De droogte is duidelijk geen incident. <i>Water Natuurlijk</i> geeft aan dat de droogte nog voortduurt en dat de impact op de natuur pas volgend voorjaar duidelijk wordt. Het is

Onderwerp	Omschrijving
	duidelijk geworden dat het waterschap de zaak nog niet in de greep heeft. <i>Water Natuurlijk</i> is het vooral eens met a. <i>Natuur</i> is het eens met c en a. Het is al heel lang bekend dat er een klimaatsverandering aan de gang is. Er moet anders worden gedacht over watersystemen. Op lange termijn moet er water worden gespaard, zowel in landbouwgebieden als in stedelijke gebieden. De <i>Ouderenpartij</i> is van mening dat er een waterberging moet zijn voor als er te weinig water is. Hoe houd je het water vast en hoe zorg je ervoor dat het daar komt waar je het hebben wil? Daar moet het waterschap over nadenken. Het <i>CDA</i> vindt waterbesparing heel belangrijk en denkt dat er vooral niet bezuinigd moet worden op stuwen. Het <i>CDA</i> is het eens met c, op het woordje 'hoogstens' na. De heer <i>Nij Bijvank</i> merkt op dat een stuw juist verdrogend kan werken, omdat je een grote watermassa krijgt met een diepe ontwateringsbasis. Er moet goed worden besproken wat wel goede maatregelen zijn en wat niet. Conclusie: de droogte was geen incident. Het is een structureel probleem. Wateroverlast is meer een incident. Er moet gezocht worden naar een nieuw evenwicht, waarbij de droogte als structureel probleem wordt gezien. Stelling II: Droogte is minder erg dan wateroverlast. - Klopt, want 'bij zonneschijn minder chagrijn'. De gemiddelde burger heeft minder last van droogte dan van nattigheid. Voor boeren is een noodverband in de vorm van beregening mogelijk. - Klopt niet. Wateroverlast doet zich een enkele keer in het groeiseizoen voor, maar meestal als er toch geen gewas staat. Droogte geeft een grotere opbrengstdepressie en werkt langer door vanwege afname van de (strategische) watervoorraad. <i>Landbouw</i> merkt op dat akkerbouwers financieel minder pijn hebben van droogte, omdat de prijs voor hun producten hoger wordt. Bij te veel water is er helemaal geen oogst. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> is van mening dat droogte anders wordt ervaren, maar dat het na-ijleffect zeker zo erg is. <i>Water Natuurlijk</i> zegt dat de gevolgen van droogte voor de natuur ernstiger zijn dan van wateroverlast. Op plekken waar droogte structureel is, moet men kiezen voor een ander soort landbouw. <i>CU/SGP</i> denkt dat minder opbrengst meer in de portemonnee kan opleveren. Er moet worden nagedacht over kringlooplandbouw, een eerlijke prijs voor een product. Droogte is een sluipend fenomeen. Het <i>CDA</i> heeft zorgen over het grondwaterpeil, dat gezakt is. Conclusie: iedereen heeft een ander beeld bij droogte. Op de ene plek is het een probleem, maar op de andere, bijvoorbeeld een

Onderwerp	Omschrijving
	kwelder, veel minder. Helder moet zijn over welk soort droogte het gaat. Stelling III: We moeten minder ontwateren om meer water te sparen. - Klopt. Door minder en ondiepere sloten en greppels wordt het water niet zo snel afgevoerd en kan de grondwatervoorraad beter worden aangevuld. - Klopt niet. Normaliter is er genoeg water door neerslagoverschot en aanvoer over de grote rivieren. Minder ontwateren maakt alleen maar dat goede landbouwproductie onmogelijk wordt. Kringlooplandbouw, zoals in de visie van de minister van LNV beschreven, wordt dan helemaal onmogelijk. Het CDA schetst een beeld van Reutum in de jaren 70. Daar was de wateroverlast zo groot, dat men is doorgeschoten in de maatregelen om te ontwateren. Allerlei maatregelen worden nu weer teruggedraaid en aangepast. Waarschijnlijk speelt dit op heel veel plekken. CU/SGP herkent dit beeld en denkt dat het te maken heeft met de laatste ruilverkaveling. Natuur zegt dat de maatregelen die genomen moeten worden, afhangen van het gebied. In gebieden waar geen water kan worden aangevoerd, kan een hogere drainagebasis zijn. Dat geldt zelfs voor natuurgebieden. In de lagere gebieden waar water kan worden aangevoerd, kan er een ander regime zijn. De heer Heitbrink geeft aan dat er verschillende categorieën zijn, als het gaat over water aanvoeren: landbouw, natuur, dijkbewaking, grasland. Bedrijven zegt dat nader onderzocht moet worden hoe het grondwaterpeilbeheer beter gedifferentieerd kan worden. Ook moet er met de gebruikers gesproken worden waar wel iets gedaan kan worden en waar niet. b is een nationaal probleem: hoe komt er genoeg water uit het IJsselmeer naar de drogere gebieden? Water Natuurlijk denkt dat er op sommige plekken niet minder, maar meer sloten zouden moeten komen, die dan ondieper zijn, om hetzelfde drainage-effect te hebben. De Algemene Waterschapspartij neigt naar a, omdat er sprake is van een zakkende grondwaterstand. De partij vindt het belangrijk te kijken naar de verschillende gebieden. Er moet maatwerk geleverd worden. Conclusie: de meerderheid is voor a. Het adagium is sparen, aanvoeren, adapteren en accepteren. Er moet niet meer worden ontwaterd en afgewaardeerd dan strikt noodzakelijk is. Dit is niet alleen een opdracht voor het waterschap, daar is iedereen bij nodig. Stelling IV: Ten behoeve van klimaatadaptatie moet er een plus op de KRW-aanpak.

Onderwerp	Omschrijving
	a. Misschien zou je met een plus op de KRW veel meer dingen kunnen meenemen in de waterloop. Niet alleen de vistrap, maar ook meenderen, natuurbeheer en klimaatadaptatie. Maak werk met werk. b. Aan de andere kant kost de KRW veel geld en energie, en nu moet er ook nog een klimaatsverandering in ondergebracht worden. Het <i>CDA</i> zegt dat er aan de bovenkant van de Vecht een retentiegebied is van 3 ha dat prima zijn werk doet. Maar als het water afgevoerd wordt, dan gaat ook gewoon de klep open en is in twee dagen alles weg. Daar moet het waterschap voorzichtiger in worden. <i>Water Natuurlijk</i> zegt dat de KRW was bedoeld als een stuk klimaatadaptatie, om water beter vast te houden. Als duidelijk is wat het waterschap zou kunnen doen bij de waterlopen om dat voor elkaar te krijgen, zou <i>Water Natuurlijk</i> erg voor die plus zijn, omdat je dan toch bezig bent. Bovendien is er dan een argument naar Europa, mocht 2027 niet gehaald worden. Deze problematiek komt ook elders in Europa voor. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> denkt dat het waterschap hierin niet te bang moet zijn en werk met werk moet maken. <i>Bedrijven</i> merkt op dat de KRW een verplichting is. Maak daar dan handig gebruik van. Maak werk met werk. <i>Natuur</i> sluit zich daarbij aan, maar denkt dat dit ook in de markt gezet moet worden. Het waterschap moet vertellen waar het mee bezig is en die kaderrichtlijn ook gebruiken voor dit soort zaken. Als het dan langer duurt dan 2027, is er tenminste een verhaal. De heer <i>Heitbrink</i> zegt dat men dan met veel meer stakeholders te maken krijgt en dat commitment tijd kost. Conclusie: de meerderheid van de leden is voor de werk met werk-aanpak voor het realiseren van de KRW, omdat dan een bredere, completere aanpak mogelijk is. De periode 2021-2027 moet gebruikt worden om draagvlak te creëren. Duidelijk is dat dit niet het ei van Columbus is. Ook bij de grondeigenaren moet er nog een heleboel gebeuren.
3. Verslag vergadering 3 oktober 2018	Tekstueel: - Op pagina 3/4 staat: “<i>Landbouw</i> heeft vernomen dat leden van de projectgroep rondom GGOR-maatregelen bij Bargerveen niet bekend waren met de drie scenario’s die voorliggen”. Dit klopt niet. Ze waren er wel mee bekend. - Op pagina 4 staat: “Andere leden van de bestuurscommissie spreken echter een voorkeur uit voor de tweede variant”. Mevrouw <i>Aarnink</i> heeft gezegd dat Staatsbosbeheer en het waterschap op één lijn zaten. Dat staat niet in het verslag. - Op pagina 5 staat: “<i>CU-SGP</i> vindt de lijst met Natura2000-gebieden erg lang”. De <i>CU-SGP</i> merkt op dat dit

Onderwerp	Omschrijving
	geen mening is, maar een constatering. Het is uniek dat in de Vechtstreek zoveel Natura2000-gebieden zijn en het gaat erom dat het unieke karakter hiervan wordt onderstreept. Naar aanleiding van: De heer <i>Jonkhans</i> is gebeld door iemand van de projectgroep, met de mededeling dat de projectgroep een voorkeur heeft voor een mix van scenario 2 en 3. Het waterschap heeft een voorkeur voor scenario 3 en met name ZON. Daarvan was bij de bespreking in de projectgroep niets bekend. Als ze dat eerder hadden geweten, hadden ze daar rekening mee kunnen houden. De heer <i>Heitbrink</i> vult aan dat scenario 2 gaat over aanvoeren van water van elders om de buffer te vullen. Scenario 3 is veel meer sparen van water uit de omgeving en minder aanvoeren. Na dit verslag is er nog een keer een bestuursvergadering geweest en is er besluitvorming over geweest: gepoogd wordt zoveel mogelijk te sparen uit de omgeving, maar ook aanvoer mogelijk te laten zijn. Dus het is een mix van 2 en 3. Aanvankelijk was er alleen sprake van aanvoer. Het waterschap heeft er op gewezen dat ZON moet beginnen met sparen, dan aanvoer en dan adapteren. Er is contact gezocht met de uitvoerende instantie in Drenthe en de provincie Drenthe, die aanvankelijk van mening was dat ze al deed aan ZON. Door het contact met het waterschap, gaat ook Drenthe nu wat meer richting sparen, bleek in de laatste bestuursvergadering. Actiepuntenlijst: - Tweejaarlijkse evaluatie overdracht stedelijk water: het punt blijft staan tot voorjaar 2019, vóór de verkiezingen. Tussentijds worden rapportages verstrekt over de stand van zaken. - Toelichting op ZON-maatregelen: dit staat na afloop van deze vergadering in iBabs. - Voorstel tussenevaluatie harmonisatiemaatregelen komt vanmiddag aan de orde. Begin 2019 zal deze commissie watersystemen geïnformeerd worden. - Stand van zaken (weg over) stuw bij Junne is behandeld. Er komt nog een stuk naar de commissie toe. - Informatie over timing en locatie baggerwerkzaamheden kanaal Almelo Nordhorn: de aanvrager is geïnformeerd. De commissie zal ook worden geïnformeerd via iBabs. - Nadere informatie over bezwaren tegen waterinlaat in de Regge: er waren twee zienswijzen ingediend. Beide zijn in goed overleg opgelost. Er zijn dus geen bezwaren meer. - Nadere informatie over onderhoudsdoelstelling grensmeander: de voorzitter leest het antwoord op en zegt toe dit mee te sturen met het verslag. Het punt kan van de actielijst. - Organiseren themabijeenkomst Natura 2000: mevrouw <i>Aarnink</i> zegt dat het waterschap zelf een tussenevaluatie gaat doen en gaat met de commissie een themabijeenkomst organiseren. Die

Onderwerp	Omschrijving
	staat gepland voor 6 februari 2019. Op 29 november is er een informatieavond over Engbertsdijkswen, waarvoor de commissieleden een uitnodiging hebben ontvangen. - Stellingen over droogte vooraf toesturen: dit is gebeurd en dit punt kan van de actielijst. Met inachtneming van deze opmerkingen wordt het verslag vastgesteld.
4. Ingekomen stukken en mededelingen	De <i>voorzitter</i> zegt dat naar aanleiding van de Waterwet van 2009 het beheer van kanalen, het gaat om de Verlengde Hoogeveense Vaart, Bargermeerkanaal, Stieltjeskanaal en delen van de stadsgracht Coevorden afwateringskanaal en het Coevorden-Vecht kanaal worden overgedragen aan de waterschappen. Vanaf 2009 tot 17 oktober 2018 is daarover gesproken. De discussie speelde voornamelijk bij de waterschappen zelf. Het Waterschap Vechtstromen heeft tot op heden altijd te veel betaald. Na de handtekening van 17 oktober gaat Vechtstromen circa 250.000 euro minder betalen. Uiteindelijk is iedereen tevreden over het resultaat. Er zijn twee vergaderingen geweest over de nieuwe drinkwaterwinning. De <i>voorzitter</i> meldt dat Vitens druk bezig is met de planvorming voor de nieuwe drinkwaterwinning Dalen-Vriezenveen. Het waterschap is betrokken via de stuurgroep, evenals natuurorganisaties, gemeenten en LTO. Er worden concrete locaties voor drinkputten gezocht. Er komt een projectmerk waarin de effecten worden bepaald. 27 november is er een inloopavond. De uitnodiging wordt in iBabs toegevoegd. Mevrouw <i>Aarnink</i> zegt dat er extra ambtelijke capaciteit is ingezet om verkenningen uit te voeren voor de waterlichamen die nog ingericht moeten worden om 2027 te halen. De uitkomsten van die verkenningen geven belangrijke informatie voor de komende bestuursperiode. Ook belangrijk zijn de uitkomsten uit de regionale analyses 'stoffen' en 'ecologie' per waterlichaam. De eerste resultaten zijn gepresenteerd aan de waterschappen in het regionaal bestuurlijk overleg. De waterschappen kunnen nu veel beter in beeld brengen wat de extra inzet voor zuivering moet zijn in de toekomst. Er moet met provincies en Rijk gesproken worden over de bekostiging. Hetzelfde geldt voor de landbouw. Het is nu goed zichtbaar waar de hotspots zitten. De oplossing zit niet altijd in lagere gebruiksnormen, maar in een gebiedsgerichte aanpak en maatwerk. Organisatie hiervan en kosten zullen met de provincie moeten worden besproken. Waterschap Vechtstromen loopt wat regionale analyses betreft voorop. De presentatie die Waterschap Vechtstromen hierover heeft gehouden, is goed ontvangen.

Onderwerp	Omschrijving
	Op 22 november is er in Deventer een congres over ZON. Mevrouw <i>Aarnink</i> roept de commissieleden op zich aan te melden als zij interesse hebben.
5. Rondvraag	De <i>CU/SGP</i> zegt dat er in november 2014 is gesproken over een veldbezoek aan pilot Enter. Het ging met name om de stuw met de vistrap. Het is er in al die jaren nog nooit van gekomen om er met de commissie naartoe te gaan. Zijn er mogelijkheden van opstuwen en toch de vistrap in stand houden? De <i>voorzitter</i> bekijkt of dit past in de planning voor deze periode.
6. Sluiting	De <i>voorzitter</i> sluit de vergadering om 12.05 uur.

Actiepunten

	Commissie-vergadering	Actie	Planning	Actiehouder
1.	CWS 27-06-2018	tweejaarlijkse evaluatie overdracht stedelijk water, vanaf 2019	voorjaar 2019	DB
2.	CWS 03-10-2018	Informatie over timing en locatie baggerwerkzaamheden kanaal Almelo Nordhorn via iBabs naar de commissie	14 november 2018	DB, Broeze
3.	CWS 14-11-2018	Nagaan of met waterschap contact is geweest over het nieuwe gebouw van de kanovereniging in het winterbedding van de Vecht bij Hardenberg.	14 november 2018	DB, Broeze
4.	CWS 14-11-2018	Bespreken met dhr. Stegeman op welke wijze het thema DPRA in de commissie kan worden besproken	z.s.m.	DB, Broeze
5.	CWS 14-11-2018	Uitnodiging toevoegen in iBabs voor een inloopavond 27 november over drinkwaterwinning	14 november 2018	DB, Broeze
6.	CWS 14-11-2018	Stukken over het PAS en de consequenties aan de commissieleden sturen	november 2018	Aarnink
7.	CWS 14-11-2018	CWS bijpraten over stand van zaken personeel, i.r.t de uitvoeringsorganisatie watersysteem.	voorjaar 2019	DB, Broeze
8.	CWS 14-11-2018	Nagaan of excursie naar vistrap en stuw in Regge kan worden georganiseerd met huidige bestuur.	winter 2019	DB, Broeze